

Respect2all op vmbo Nijmegen

Twintig derdejaars leerlingen van de vmbo-groenschool in Nijmegen (Helicon Opleidingen) bezochten dinsdag 7 oktober het voormalig concentratiekamp Auschwitz in Polen. Zij nemen deel aan het project Respect2All dat de school sinds vorig jaar uitvoert.

De reis naar Auschwitz is het voorlopige hoogtepunt van Respect2All. De groenschool, erg wit zoals bijna alle groene vmbo-scholen, werkt sinds vorig jaar onder begeleiding van de Stichting Interculturele Alliantie (ICA) aan een aanpak van vooroordelen. Het gaat om bewustwording van leerlingen én docenten van de waarde van diversiteit.

De noodzaak voor het project werd extra gevoeld toen er problemen met extreemrechtse jongeren op de school ontstonden. Een groepje beïnvloedde de sfeer met hun neonazistische kledingstijl en opruiende uitspraken over buitenlanders; ze trokken anderen mee. Bovendien was er een incident waarbij scholieren geweld gebruikten tegen allochtone jongeren.

Dat incident is, volgens vestigingsdirecteur Bert Kwakkel, een van de twee lijnen die nu te onderscheiden zijn in de aanpak op school. Want los van dit extreme groepje zijn er bij veel leerlingen ook de 'makkelijke vooroordelen' over buitenlanders; vooroordelen die op zo'n witte school niet zo eenvoudig weerlegd kunnen worden. Het project Respect2All wil vooral dat gevoel op school keren. En Kwakkel hoopt dat het actieplan 'Kies Kleur in Groen', op 6 oktober aangeboden aan minister Verburg, iets kan veranderen.

Behalve het bezoek aan Auschwitz, hoofddoel van de treinreis, krijgen de leerlingen een bewustwordingstrai-

ning in Polen. Die gaat over diversiteit, over de waarde van vrijheid en over actief en positief burgerschap. Hoe voelt het als je met discriminatie te maken krijgt? De herinnering aan de Holocaust loopt als een rode draad door het programma. En de ervaringen van de jongeren worden verwerkt in een film waarvan de beelden door hen zelf worden gemaakt.

De organisatoren willen laten zien dat hoe jong je ook bent en waar je ook bent, je in een vrije democratie altijd de mogelijkheid hebt je tegen onrecht en uitsluiting te keren. Het Auschwitz-bezoek moet helpen om begrippen als vrijheid en democratie concreet te maken. "Auschwitz laat zien wat er gebeurt als een groeiende groep mensen extreem onverdraagzaam is en aan de macht komt", zo verklaarde Kwakkel voor de Gelderlander.

Na de herfstvakantie zullen de derdejaars, gemiddeld vijftien jaar oud, op school door ICA-trainers worden opgeleid om hun ervaringen over te dragen aan de tweedejaars. Bedoeling is dat ze hen leren dat zij als omstanders zich tegen extreemrechtse en andere discriminerende opvattingen kunnen keren en niet hoeven 'mee te lopen'.

De opleiding van de derdejaars tot 'peertrainer' of 'jongerentrainer' is voor de Nijmeegse scholieren onderdeel van hun maatschappelijke stage. Op de groenschool in Den Bosch is een vergelijkbaar project, Zwarte Pieten, om vooroordelen te bestrijden door leerlingen in contact te brengen met mensen die 'anders' zijn.

"De sfeer op school is hartstikke goed", zegt Kwakkel. "Het heeft geholpen dat we na het incident keihard stelling namen. Zo van 'Dit willen niet! Dit accepteren we niet!' Daar kunnen mensen zich in vinden."

Want het extreme clubje op school had veel invloed. "De brugklassertjes gingen ook kistjes dragen en hun broekspijpen oprollen", vertelde Lonneke Knegtel, docent levensbeschouwing, aan Dagblad Trouw van 6 oktober. "Ze dachten dat dat stoer was hier op school."

Er is nauwelijks iets overgebleven van de neonazistische groep op school en er was bovendien ruime belangstelling voor deelname.

"Vorig jaar zijn we gestart met een min of meer willekeurige klas", vertelt Kwakkel. "De tweedejaars van toen wisten dat zij dit jaar aan de beurt kwamen. Veertig van de honderd wilden graag meedoen. Een club docenten heeft een selectie gemaakt: zijn ze wel zelfstandig genoeg en zouden ze trainingsvaardigheden kunnen verwerven? Een paar plaatsen zijn uiteindelijk nog verloot. Dat ging zonder wanklank." (tvdb)

De poort van kamp Auschwitz

FOTO: MUU-KARHU OP WIKIMEDIA